

Na podlagi 23. člena Statuta Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zveza) je predsedstvo Zveze na seji 2. aprila 2014 sprejelo

S M E R N I C E

o proslavah in drugih prireditvah ZB

1.

S temi smernicami nadomeščamo in izpopolnjujemo dosedanje dokumente Zveze in sicer: Priporočilo o organiziranosti proslav NOB z dne 21. junija 2007, Smernice o proslavah in drugih prireditvah z dne 6. oktobra 2009 in Priporočilo o prerazdelitvi proslav in prireditev o dogodkih NOB z dne 5. julija 2011.

Smernice naslavljamo združenjem in društvom borcev za vrednote NOB in vsem njihovim krajevnim organizacijam, odborom enot in služb NOV in POS, pokrajinskim svetom ZB in vsem drugim organizatorjem proslav in drugih prireditev povezanih z dogodki med NOB v letih 1941-1945.

2.

Namen proslav in drugih prireditev NOB

Med proslave NOB uvrščamo javne prireditve v dvoranah ali na prostem, ki so namenjene ohranjanju spoštljivega spomina na dogodke iz narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda proti nacifašističnim okupatorjem in njihovim sodelavcem v času 1941 – 1945. Prav tako so namenjene tudi promociji vrednot NOB in kritični oceni o njihovem uveljavljanju v današnjih razmerah.

Sestavni del proslav NOB so tudi pohodi po poteh enot narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije (NOV in POS).

Komemoracije NOB so javne prireditve praviloma ob 1. novembru, v počastitev padlih za svobodo domovine, s priložnostnim žalnim programom ob spomenikih, na pokopališčih ali na kraju padlih med NOB.

Prireditve NOB ne smejo biti strankarska zborovanja, kar je še posebej potrebno upoštevati v času predvolilnih kampanj.

Tovariških srečanj pripadnikov enot in služb NOB in POS ne uvrščamo med javne prireditve NOB.

3.

Organizatorji prireditev NOB

Spomin na narodnoosvobodilni boj 1941-1945 je »lastnina« vsega naroda. Zato si organizacije Zveze borcev prizadevajo za čim širši krog organizatorjev in izvajalcev proslav in drugih spominskih prireditev NOB.

Vse večje javne prireditve organizira organizacijski odbor, v katerem so zlasti predstavniki županstev, veteranov 91 in ZB. Finančna sredstva za izvedbo prireditev zagotovijo občine, združenja ZB in donatorji. Kolikor je le mogoče naj bo priprava in izvedba prireditve na prostovoljnem brezplačnem sodelovanju.

Program in sceno prireditve pripravi režiser, ki ga določi organizacijski odbor ali če tega ni teritorialno vodstvo združenja borcev za vrednote NOB. Režiser upošteva predloge organizacijskega odbora oziroma vodstva ZB.

Za prireditve, ki jih organizira neposredno Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije imenuje predsedstvo Zveze organizacijski odbor, ki ga vodi predsednik Zveze.

4.

Program prireditev NOB

Program prireditve NOB mora odražati spomin na dogodek in na NOB v celoti. Sestavljen je iz partizanskih in drugih domoljubnih pesmi, slavnostnega govora, recitacij iz narodnoosvobodilne literature in ustreznih veznih tekstov povezovalca programa. V programu so zaželeni nastopi šolskih otrok in mladine.

Na vsaki proslavi naj bo samo eden vsebinski govor, najavljenega slavnostnega govornika. Če udeležence pozdravi župan, naj bodo to le pozdravne besede, ne pa politični referati, da bi se govori ne ponavljali. Če naj bi bil slavnostni govornik kdo izmed državnih funkcionarjev, je pred dogovorom z njim (njo) potreben predhoden dogovor z vodstvom Zveze.

Na proslave in komemoracije NOB ne spadajo imitacije zgodovinskih osebnosti, prav tako ne drugi programski vložki, ki bi zmanjševali resnost prireditve.

Program proslave naj bi trajal praviloma 1 uro, zaradi starostne sestave udeležencev in kvalitetnega vtisa, ki ob razvlečenosti ponavadi močno zbledi.

Vsaj za najstarejše udeležence in za praporščake je treba zagotoviti tudi ustrezno število stolov ali klopi.

5.

Komemoracije

Komemoracije morajo v celoti biti žalne, pietetne, brez političnih govorov, ki potem bolj spominjajo na mitinge, kot na dostojanstveno počastitev mrtvih. Kjer bodo govori, naj bodo le spominski z zahvalo za največji dar padlih za svobodo domovine. Na komemoracije tudi ne sodijo udarne partizanske pesmi (npr. Na juriš, Hej brigade), pač pa žalne (npr. prva kitica Kot žrtve ste padli ali Lipa zelenela je, Samo en cvet je v grapi črni ipd.). Tudi recitacije so lahko le z žalno vsebino.

In najpomembnejše: spomeniki in spomska znamenja morajo biti ne le na dan komemoracije, marveč vse leto primerno oskrbovani (brez listja, ugaslih sveč, ovenelih vencev in drugih smeti). Za tako spodobno urejenost mora poskrbeti vsaka krajevna organizacija ZB, vodstva združenj pa zagotoviti občasni nadzor.

6.

Protokolarna pravila

Na proslavah je potrebno poimensko pozdraviti navzoče: predsednika Republike, Vlade, parlamenta, Državnega sveta, župana, najvišnjega navzočega predstavnika Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije (npr. predsednika ali podpredsednika ali generalnega sekretarja ali člana predsedstva Zveze) in poslanca(ko) s tega območja. organizator proslave mora pred proslavo zbrati podatke o navedenih udeležencih.

Na komemoracijah se predstavnikov organizacij ne pozdravlja, pač pa je treba ob polaganju vencev objaviti kdo ga polaga in v čigavem imenu. Vrstni red: država, občina, ZB, ambasade, politične stranke, drugi.

Na proslavah udeleženci vstanejo ob prihodu predsednika države in pri prihodu in odhodu praporščakov.

V dekoracijah mora biti ob zastavi ZB tudi zastava Republike Slovenije.

7.

Ohranitev in selekcija proslav

Predsedstvo Zveze je prepričano, da je množične javne spominske prireditve o poglobitnih dogodkih NOB potrebno ohraniti tudi za prihodnost. Za to so vsekakor prvenstveno odgovorne organizacije ZB, ki pa morajo pri številu proslav in izbiri kraja in časa upoštevati realne možnosti.

8.

Prostovoljnost izvajalcev

Če je le mogoče naj bodo vsi organizatorji in izvajalci programa proslav neplačani prostovoljci, tako da med stroške uvrščamo praviloma le materialne stroške in plačilo storitev.

9.

Te smernice veljajo takoj po objavi v Sporočilih Zveze.

Številka: 62-1/14

PRESEDNIK

Tit Turnšek